

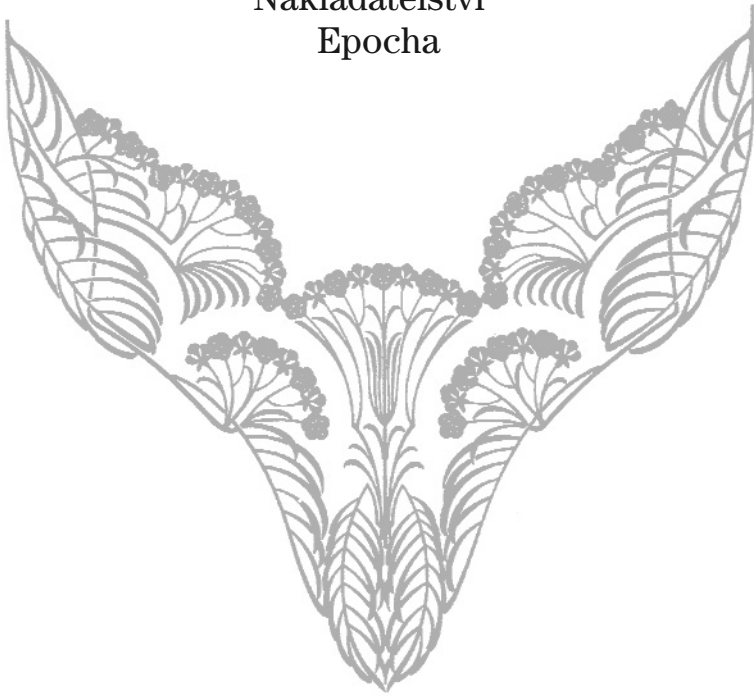
Božena Svobodová

CO
Z PODRÁŽKY
NEJDE

Kořkosladký román ze současnosti



Nakladatelství
Epocha





Nakladatelství
Epocha





Copyright © Božena Svobodová, 2009
Cover and layout © Karel Kárász, 2009
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2009

ISBN 978-80-7425-009-5

1.

Jmenování a slib nové vlády začaly jako vždy. Do překrásné Rudolfovy galerie, jednoho z nejzdobnějších sálů Pražského hradu, hřmotně nepochodovali praporečníci Hradní stráže a po zbytečně hlasitých povelch důstojníka se rozestavili u stěn, jako by měli ostražitě pohlídat nejen státní vlajku a standartu prezidenta, ale především skupinku společensky oblečených mužů a žen u oken. Praporečníci už to zažili několikrát – jmenování nové vlády! Za chvíli přijde prezident, oni strnou v pozoru, kancléř přečte rozhodnutí, vyzve ty panáky k podpisu slibu, prezident jim podá ruku, pak vytáhne z pravé kapsy papíry a bude mluvit o blahu národa.

Předseda vlády v odpovědi všechno naslibuje, přijdou čišníci, rozdají skleničky šampaňského, všichni se na sebe budou uculovat, po chvíli se prezident rozloučí, velitel zavelí strážci k odchodu a bude to.

Jen kdyby nebylo takové vedro.

Nepříjemné teplo pocítoval i nastupující předseda vlády. I proto, že vyhověl přání prezidentova tajemníka Lesíka a souhlasil, aby přišel i jeho předchůdce, poražený, teď už opoziční předák, všemi zvaný Velký Ruda. Lesík žadonil: nová tradice, symbol kontinuity, politického respektu, významný signál veřejnosti a podobné kydy. Předseda tedy kývl a teď měl v tom horkém červencovém dopoledni za sebou upoceného Velkého Rudu, neúspěšného předchůdce, který před měsícem nejen prohrál volby, ale vysloužil si od tisku i nový postřeh – ten by prohrál volby, i kdyby ho papež, americký prezident, královna krásy a všichni olympijští vítězové drželi svorně za ruku.

Možná je to moje první velká chyba, říkal si Předseda ve chvíli, kdy se obrovské bílé dveře otevřely a svým typickým kachním krokem vstoupil prezident republiky.



Došel pod velkou tapisérii a mžouravýma očima si všechny prohlížel.

Lehce se usmíval. Jenom Předseda věděl, že před pěti dny většinu z nich hodnotil po svém: „Vybral jste dost průměrné lidi, bojíte se chytřejších?“

Kancleř začal číst. Postupně podepisovali slib a zvolna se vraceli k oknům. Velký Ruda na ně pomrkával, jako by jim naznačoval: „Nebojte se, stejně dopadnete jako já.“

Prezident vyndal z pravé kapsy papíry a začal.

„... věřím, že nová vláda bude především dbát o zdravou duši národa, tolik rozpolcenou bezohlednou volební kampaní minulých měsíců...“

Velký Ruda, o dobrých čtyřicet centimetrů menší, šeptal Předsedovi do zad:

„Víš vůbec, kde sídlí duše národa?“

Prezident trochu zvýšil hlas:

„... vláda je tu především pro velké cíle, neměla by se zahltit podružnostmi. Zdánlivá pečlivá starost o detaily často ukazuje na nedostatek státnického umění...“

Velký Ruda špitl:

„Já bych moh vyprávět, hlavně nebuď lakota.“

Předseda by nejraději vyhodil toho pitomce oknem na hradní nádvoří, ale nemohl se ani pohnout. Prezident jakoby bezděčně pojmenoval situaci:

„... nový kabinet bude jistě muset se zařatými zuby odolat nejednomu pokušení zvolit razantní opatření tam, kde se zdánlivě nabízejí, ale zkušenost nám říká, že cit pro skutečný problém doby je cennější než dramatické gesto...“

Bývalý premiér to hned rozvinul:

„Slyšíš? Varuje tě, na sliby z voleb zapomeň. A vůbec, nevěř mu, dědkovi...“

Prezident schoval papíry a jen z hlavy dodal:

„... a jako vždy při této příležitosti si neodpustím vlastní státnickou zkušenost. Nezapomeňte, že čím méně národ ví o skutečné čin-

nosti vlády, tím větší úctu u lidí má. Je to jako s párky – ani nechceme vědět, z čeho se vyrábějí, ale když dobře chutnají, dáme si je.“

Velký Ruda stačil ještě syknout: „Přesně tohle mi říkal před čtyřmi roky.“

Všichni se dali do uznalého smíchu. Rty nadšeně roztáhl i Karel, jeden z Předsedových poradců. Od rána se poprvé zasmál a konečně už se tolik nebál, jestli je dost důstojný, dost dobře oblečený, dost pečlivě oholený, jestli se tváří přiměřeně vážnosti slavnostního aktu a nekazí Předsedovi první chvílky ve vysoké státní funkci. Nikdy dřív by nevěřil, že ho osud přivede do tak mimořádné a povznášející chvíle, že bude stát pár kroků od prezidenta republiky a pozorně naslouchat jeho pečlivě artikulovanému projevu. Když se teď všichni usmáli nad bonmotem hlavy státu, rychle se připojil.

Jen Předseda ne.

Vstoupili číšníci, prezident si obřadně připil s Předsedou a nezapomněl dodat: „Budete-li mít potíže, přijďte. Rád pomohu.“

Pak si přitukl s ostatními a důstojně odkráčel.

Hradní stráž odnesla vlajky na zlacených žerdích a přítomní v sále najednou vypadali jako skupinka turistů, kterým za příplatek nalévají víno.

Velký Ruda si vzal Předsedu stranou a docela nadšeně řekl:

„Mám zajímavý papíry na patnáct tvejch poslanců. Jsi zvědavěj? Počítej s nejhorším!“

Předseda v miliontině sekundy zvážil, co by vzhledem k prostředí Hradu bylo přijatelnější: zda toho parchanta zmlátit nebo poslat do nemytých řití. Pak se ovládl:

„Já vím, co máš.“

Zvedl ruku a zavelel svým ministrům i skupince poradců:

„Jdeme vládnout, dámy a pánové!“



2.

Hanička čekala na svého muže před Úřadem vlády už hodinu. Ale nezlobila se. Kdo by mohl přesně vědět, kdy ty ceremonie na Hradě skončí? Kdo mohl odhadnout, jak dlouho bude pan prezident vlídně hovořit, jak obsažně mu nový předseda vlády odpoví, jak se přátelsky nebo jen formálně rozvine povídání u přípitků šampaňským? Nikdo. A už vůbec ne zakladatelka a hlavní hybatelka občanského sdružení Prostý život. Hodinka sem, hodinka tam, Hanička nespěchala. Nová vláda je na světě a její Karlíček v ní má moc důležitou úlohu. Zítra sice v novinách jeho jméno ani fotografie nebudou, ale to chce trpělivost. Dnes je manželék poradcem předsedy vlády, zítra třeba nějakým státním tajemníkem... a za pár měsíců?

Už před pár dny na Karlově perspektivní kariéře zapracovala. Dobře jsem mu ten šedý oblek vybrala, dobře, chválila se v duchu. V takovém oblečení může postupně i do nejvyšších úřadů i k arcibiskupovi... Zarazila se, protože zaslechla policejní sirény a to už k Úřadu zahýbala dlouhá kolona černých aut. Nejdříve vystoupil Předseda, zamával stovce příznivců na chodníku a zmizel uvnitř. Pak jednotliví ministři, neznala z nich vlastně nikoho. Auta odjížděla, za nimi přisupěl velký naleštěný autobus a z něj se hrnuli svátečně oblečení úředníci. Proč byl Karel snad až desátý? Než to stačila promyslet, hrnul se k ní a krásně, jako už dávno ne, ji políbil. „Kájo..., tak jsi to dokázal!“ Opatrně se otočil, a když se mu zdálo, že nikdo neposlouchá, nevídaně hlasitě řekl: „Ano, Haničko, dokázal. I díky tobě! Teď, teď, Haničko, teď už bude všechno lepší!“ Byla si tím jistá. Měla promyšlenou novou, zářivou, voňavou, vzorně dokonalou budoucnost, plnou kamarádů z Prostého života a jejich představ, transformovaných do nové životní reality. Protože stovky setkání a tisíce nových členů, čistých, obětavých, moudrých, příkladných a šťastných, dávaly jistotu – teď už se podaří Prostý život poskytnout všem, teď už nebudou pouhá skupinka, ale většina, jejíž blaho pocítí celý národ. A když jejich stařešina, jak Haničku pěkně nazývali, má svého muže přímo v srdci vlády, není síly, která by jim zabránila dopřát štěstí všem.

Karel odešel za Předsedou a jeho žena se vydala městem. Už ráno se rozhodla, že prvním krokem Prostého života jako prodloužené ruky vlády musí být čistota. Nezajímaly ji pohozené papírky ani psí značky. Zajímalo ji vše, čemu její spolubratři a spolusestry už tolikrát spílali, co proklínali a právem označovali za dílo novodobých pekelníků.

Zajímal ji střed města a jeho současná tvář, o které jedna z nejaktivnějších členek, Růženka Špičáková, nedávno trefně poznamenala: „Kdybyste zkřížili starou popelnici s nejhnusnějším kolotočem a to nechali oplodnit americkým filmařem, tak máte lepší Prahu než teď.“

Hanička věděla, že vláda nemůže rozhodovat bez podkladů. Však také Karel byl mistr v jejich vytváření a účelném skladování. Proto se rozhodla podrobně prozkoumat a sepsat nejvražednější a nejzákeřnější rány na duši a těle města a ulehčit tak práci nejen svému muži, ale celému vedení státu.

Dopředu si promyslela, které zločiny vybere, aby svou soustředěnou prací pomohla Karlovi co nejvíce a aby ukázala, že členové Prostého života jsou ostražití ochránci národa. Zároveň odkryje nejslabší místa současnosti a navrhne řešení, která nikoho – mimo zločinců – nebudou bolet.

Nejprve sedmkrát prošla věhlasnou Mosteckou ulici mezi Malostranským náměstím a Karlovým mostem. Někde si přečetla, že tudy už nejméně jednou prošli všichni Evropané, tudíž v žebříčku popularity jde o místo srovnatelné se Svatopetrským náměstím v Římě. A dovolil by snad tohle papež? Dovolil by obchody s hotdogy, s dresy fotbalových klubů, rozpatlanými malůvkami, lahvovým pivem, loutkami čarodějnic, karlovarskými oplatkami, obludnými čepicemi a – hlavně – se skleničkami, vázami, mísami, cingrlátky, barevnými postavičkami, ještě barevnějšími květinami, slony a vílami, vše ze skla křišťálového, červeného, modrého, žlutého, černého i růžového? Dovolil by papež sklo předstírající diamant, kov, dřevo, textil, vodu, snůh, mlhu, slunce, půdu, kůru stromů i lidskou kůži? Dovolil by skleničky, ze kterých se nedá pít, vázy, které neudrží květ,



mísy bez dna, skleněné figurky zrůdiček a zrůdné tvary pohárů na víno? Dovolil by prznit starý úctyhodný materiál rukama podvodníků, neumětelů, teroristů vkusu, dovolil by v zemi středověké sklářské tradice vyrábět barevné skleněné penisy? A ještě ke všemu je prodávat v této nevelké ulici na jedenácti místech?

Hanička se v životě s papežem nesetkala a s mnoha katolickými pravdami – třeba o proměně vína v krev Páně – nemohla souhlasit. Ale věřila, že tohle by ve Vatikánu neprošlo. Vše si zapsala a některé mimořádně hnusné kousky, třeba chorobně špičaté skleněné poprsí v modré barvě, si zakreslila.

Vstoupila na nejslavnější most města. Tady vláda celkem nemá co řešit. Letité diskuze o vhodnosti těch nebo oněch obrázků, náhrdelníků nebo zmenšených pražských domečků přišly Haničce už dávno zbytečné. Zde, na zkamenělém přání samotného císaře Karla IV., na památném místě českých dějin, na dlažbě plné krve velkých synů a dcer národa, nad řekou, která zní jako symfonická báseň, se handrkovat o to, kterému většímu či menšímu mazalovi, kramáři nebo doslova obrázkovému vrahovi stanoviště pronajmeme? Ne! Tato špína musí pryč! Chvilku se zamýšlela, zda třeba členové Prostého života by nemohli svými výrobky ze slámy a kukuřičného šustí nahradit..., ale pak si představila most prázdný, zbavený všech darmožroutů a byla spokojená. Ke svému podkladu pro vládu si hned ještě připsala řešení – tzv. výtvarníky vhodně zaměstnat, nejlépe při obnově lesů.

Pak se – podle plánu – odebrala k jednomu z domů na nábřeží. Minulý týden si zjistila, jací velikáni se tu v nejtěžších dobách scházeli. Kolik velkých myšlenek tu bylo vysloveno, kolik důležitých manifestů sepsáno! Tady se vedl zápas o české dějiny, tady Palacký, Havlíček, Rieger, Němcová i Smetana družně s dalšími vlastenci pozvedali národ k nebi! Koprštejnský palác! Právě tady se odehrávaly bohatýrské činy, rodily se nové knihy, vznikaly nové politické strany, formovali se noví poslanci do říšského sněmu, plánovaly nové slavnosti na posvátném vrchu Říp, tady se nacházely nové důkazy o literární vyspělosti starých Čechů. Tady se dojatě vzpomínalo na

knížata z rodu Přemyslovců, na velkého Mistra Jana z Husi, na Žižku i Jiřího z Poděbrad, na největšího učitele národů Jana Ámose Komenského a jeho *Kšaft umírající matky Jednoty bratrské*. Ale i doba novější, jak měla Hanička poznamenáno, tu vyryla významné stopy. V Koprštejnském paláci představil poprvé František Křižík, spolupracovník Edisonův, elektrické osvětlení bytu, nejslavnější švec světa Baťa tu veřejnosti ukázal botu s gumovou špičkou a domovnice Pisárková v dobách druhé světové války schovávala na půdě největší státní vlajku, jaká vůbec byla po osvobození v Praze rozvinuta.

Kolik spisovatelů se tu scházelo! A s kým! Po vítězné revoluci v roce 1989 se tady dokonce sešel Václav Havel s celou skupinou Rolling Stones! Nejen tady, ale i na světě má dost lidí v živé paměti tuto oázu velkých duchů a nezlošné síly Čechů a Moravanů a právem pokládají rozlehlý palác za svatyni.

Teď je tu největší pražský hanbinec.

Hanička si z reklamních tabulí a neonů opisovala: Přízemí – restaurace a pánský klub Vlhké štěstí. První patro – české kuchařinky čekají na vaše klobásky. Druhé patro – asijská pochoutka, mistička s pravým kartáčkem. Podkroví – sendvič, obložíme a ochutnáme dole i nahoře.

To vše vyvedené i v jazyce anglickém, německém, italském, ruském a nějakými čínskými hieroglyfy. Na střeše obrovský neon ve tvaru podivně vyšpulené dívky.

Hanička sklapla zápisníček a na pomalovanou fasádu zakřičela: „Tohle vám nová vláda zavře do týdne!“ Z přízemního okna vykoukla rozčuchaná hlava: „Co řveš? Ty seš ta nová hajzlbába? Si měla přijít hned ráno, skoro všechno je ucpaný...“

Manželka nového poradce nového předsedy nové vlády si představila, jak tahle čipera bude už za pár dnů uklízet příkopy u českých silnic od plastových lahví a pytlíků. Přála jí ty kilometry snad zdravějšího vzduchu. Šla dál. Zápisníček ji vedl k nejvážnějšímu bodu její disertační práce o nezbytných opatřeních nové vlády – k nákupnímu centru



West, které vyrostlo z bývalých historických kasáren na jednom z největších náměstí přímo v centru matičky stověžaté.

Obrovská budova se zevnitř zdála mnohem větší než z náměstí. Hanička opatrně vstoupila na pojízdné schody do suterénu, a když vyskočila před rozlehlou prodejnou potravin, už pilně psala: čínské brambůrky, americké hovězí, japonská rýže, hnědý cukr z Bangladéše. Nesmysly z druhého konce světa. Tady to vychvalují na velkých tabulích a někde kvůli tomu dřou děti od slunka do slunka, obří lodě plují kolem zeměkoule, tisíce nákladáků se řítí z přístavů až do Prahy, v obalech dřímou neznámí brouci a český zemědělec nemá odbyt! Co by vláda slyšela raději?

Do obchodu ani nezašla a vydala se zpátky vzhůru, k balónu, který visel nad dvoranou a všem nabízel: U nás se splní každý sen! Zastavila se u koženého zboží. Kabelky, tašky, pásky, peněženky, aktovky, kufry a nějaké vaky, kdoví na co. Mladičká rozesmátá prodavačka byla docela ráda, že někdo přišel. S úslužným gestem naznačila Haničce, že lepší výběr není v celé Evropě, a celkem dobrou češtinou s malým ruským přízvukem dodala: „Nejlepší ceny. London mnohem drahý!“

Cenovky byly malé, některé diskrétně otočené, ale Hanička se nestyděla vytáhnout zápisníček. Pěkná taška rovná se půlka průměrné mzdy, peněženka čtvrtina, kufr dvojnásobek. Zeptala se: „Co se kupuje nejvíc?“

Dívka ochotně spustila: „U nás vsjo. Vsjo. I kufr i taška i pro pány, i dámy, i děti. Vsjo. Kůže, jenom prvoklasnaja kůže. Itálie. Italské krávy, italské dizajny, italské produkty. Vsjo.“ Pak se pozorněji podívala na návštěvnici a uvědomila si, že z byznysu nic nebude. Dodala: „Toto ne proletarskij magazin, ne proletarskij.“

Nemusela Haničku vyhánět. Ta chápavě pokývala hlavou a vyšla na ohoz. Nákupní centrum West! Ve středu Prahy! Nejdražší kabelky, nejdražší svetry, nejdražší sukně, kravaty, psací pera, boty, hrnce, talíře, lyže, bonbóny, voňavky, doutníky, povlečení, šperky, salámy, kalendáře, míče, ponožky a nejdražší krabice na balení toho všeho.

Záleží na tom, kam ještě půjde? Musí vláda vědět víc? Musí vědět, jak dobře investovala tři miliardy korun, když společně s městem prodala kasárna, zaplatila přeložení plynovodu, vodovodu, teplovodu a kanalizace, když uvolnila miliony na mimořádný archeologický průzkum, uhradila přeložení tramvajových tratí, přestěhování sedmdesáti rodin, neboť na místě jejich bytů je výtah pro kontejnery se zbožím, uhradila rekonstrukci domu vedle kasáren, který se začal rozpadat při hloubení podzemních garáží, když udělila výjimku, aby se naproti stojící barokní kostel mohl snížit o pět metrů, aby nezakrýval reklamní panel na střeše Westu pohledům z druhého břehu Vltavy? Musí nová vláda vědět ještě i to, že uprostřed hlavního města bylo nutné vybudovat nový vchod do metra, aby si lidi mohli koupit originální rýžové víno nebo pravé holandské brusle?

Odhodlaná stařešina Prostého života už další fakta do zápisníčku nepotřebovala. Tohle můj Karel s Předsedou ještě Velkému Rudovi osladí! Tohle se bude řešit!

Přesto cítila, že něco chybí. Chtělo by to ještě nějaký větší důkaz. Těkala pohledem po naleštěných výlohách, až se zastavila u zboží, které jí i všem členům Prostého života bylo blízké: u svíček. Konečně kus normálního světa, radovala se a spěchala kolem ochozu.

Svíčkový obchod vedl vysoký, elegantní manekýn v obleku, jaký Hanička nikdy neviděla ani na Předsedovi. „Mohli byste mi říct něco bližšího o vašem zboží?“ Očima přitom obdivovala překrásné tvary a ozdoby a rozmanitou velikost svící, žasla nad krásně vztyčenými knoty. „Bližšího? Já vám, madam, řeknu vše. Protože ve vás vidím znalce, odborníka, specialistu, přímo labužníka. Naše svíčky jsou, jak vidíte, naprostým unikátem. Především jsou vyrobeny ze zvláštní patentované směsi, která zaručuje mimořádnou, madam, opravdu mimořádnou kvalitu. My nepoužíváme žádný rozpatlaný vosk.“

Nepoužívají vosk? My v Prostém životě obyčejný vosk milujeme. Je to přírodní, neškodný tvárný materiál domácího původu. Vosk – to jsou včeličky, příroda a pravidla platná už tisíce let. Vosk tu byl dávno před obchodními centry, kabelkami za tisíce, před americkým



hovězím a italskými lodičkami rovnajícími se cenou slušnému měsíčnímu platu! Vosk je skoro tak zdravý jako med! „Naše svíce vznikají ze speciálního materiálu, vytvořeného biotechnologickými metodami za použití genetického inženýrství. Zkrátka a dobře ze žraločích jater se odeber určitý gen, který se aplikuje do bacheru krav a tam se množí. Z bacheru je pak vycucnut zvláštní sondou a upraven za použití lithiových destiček na takzvaný substrát. Ten se zmrazí a pak hned vkládá do čerstvé lidské krve, je promíchán a zadělán do nekvašeného těsta, zvaného maces. Maces se upeče a mele, mele se nejdříve sám a pak s přísadou zralého kvěťáku, čím se podstatně změní jeho pH. A jsme u konce! Získaný polotovar se nazývá chrobáková zeleň. V poměru, který je předmětem přísného tajemství, se tato zeleň smísí s vaječným bílkem, pak žlutkem a pak i drcenou skořápkou. A je to!“ Hanička nevěřicně zírala. Tohle přece nemůže být pravda! Další podvod! Jistě to vyrábějí z nějakého svinstva, z chemických odpadů, možná přímo z jedů! Nedůvěřivě se zeptala: „A knoty?“ „Knoty jsou stejně kvalitní. Vlákna z jemné srsti čerstvě narozených makaků se vkládají do živých roztoků, kde postupně rostou a rostou. Špetka chmýří z opičky se za pár neděl promění v provázky dlouhé metry, metry a metry. Polotovar se rozplete, praménky se stabilizují v hliníkovém roztoku, pak napouštějí sádkem ledních medvědů, samozřejmě syntetizovaným podle genetických vzorců, takže medvědy nepotřebujeme, a nakonec se ponoří do odbarveného umělého asfaltu, aby jasně zářily. Poté už...“

Hanička zbaběle utekla. Utekla a chtěla rovnou za Karlem. Hliníkový roztok, umělý asfalt, opičí chloupky! Tím mají lidi doma svítit. Tím mají zkrášlovat atmosféru svátků a vzácných chviliek. Tohle se prodává! A vláda to neví!

Vyběhla na náměstí a trochu se uklidnila. Řekne jim to všechno najednou! O těch skleněných hrůzách, Koprštejském paláci i nejsvětějším mostě, ale nejvíc, nejvíc o příšerném obchodním centru West, o tom středisku hazardérů s lidskými životy a možná i masových vrahů v luxusních oblecích! Prudce dýchala a rozhlížela se,

kde by si mohla trochu odpočinout. Všechny lavičky obsadili lidé s taškami a balíky. Lidí bylo podstatně méně. Zatnula zuby a šla dál. Čekal ji nejlepší hotel v hlavním městě.

Také tato budova se chlubila staletou historií. Kdysi dokonce přechodně sloužila jako královská rezidence. Za vlády dělníků a rolníků se stala archivem, v němž více nebo méně plesnivěla písemná svědectví z nejrůznějších úřadů. Bývaly zde pozemkové knihy, soudní protokoly, soupisy majetku, pitevní zprávy, sdělení a rozhodnutí městského fyzika, jak se nazývala dříve hlava hygienické služby, rozhodnutí o povolení, zamítnutí nebo odložení staveb, statistiky chovu hospodářských zvířat na území hlavního města, kroniky zašlých spolků a firem, velké účetní knihy v jazyce českém a německém, ba i stohy nevyplněných vysvědčení. V nových demokratických poměrech došlo přímo k explozi návrhů na využití vzácného areálu, který kupodivu oplýval bytelnou střechou a mimořádně krásnými freskami z patnáctého a šestnáctého století.

S největší podporou veřejnosti se setkal zájem Karlovy univerzity, protože studentů přibývalo a přibývat mělo. S jinými variantami nikdo veřejně nepřišel. Odpovědný vlastník tedy rozhodl. Ale ouvej! Vláda Velkého Rudy prodala staré budovy, gotickou kapli, krásné nádvoří i obrovské podzemí mezinárodní hotelové společnosti Babinski za cenu zbořeníště.

Během tří měsíců byl předložen a schválen projekt na výstavbu nového hotelu nejvyšší mezinárodní kategorie. Různí pisálkové a údajní obránci staré Prahy sice halasně protestovali, ale ani soudy nenašly na prodeji a novém plánu sebemenší vadu na kráse. Nastoupily bagry a nákladní auta plná starých kamenů a cihel, pak ve dne v noci pracovaly pojízdné pumpy s betonem a těžké tahače s dlouhými ocelovými traverzami.

Hotel Babinski otevřel přesně v termínu. Za pár dnů zjistili členové Prostého života, že z obrovského areálu s půlstovkou pokojů a deseti restauracemi, s tělocvičnami, bary a obchody odjíždí denně pouze jeden vůz s odpady. To bylo tajemství! Naopak se nijak



netajilo, že se hned po volbách stal ředitelem hotelu bývalý ministr bývalé vlády Masný. Tato fakta přivedla Haničku do zlatých otáčecích dveří a dál kolem kukaně operetně oblečeného portýra až do kavárny Marlen Dietrich. Dobře vycvičený číšník okamžitě pochopil, že zašpiněné tenisky nesignalizují výstřední italskou hraběnku. „Čekáte na někoho?“ „Ne, jen bych... třeba minerálku, jo, vodu...“ „U nás stojí sto padesát korun. Dvě deci.“ Hanička polkla naprázdno. Věděla, že za Karlův nový plat si tady může klidně dopřát i svíčkovou s knedlíkem, ale platit za skleničku vody totéž, co běžně dávala za batikovanou sukni z dílen Prostého života, jí připadalo silně nehospodárné. „To je minerálka z dovozu nebo česká?“ „Perrier, madam.“ Číšník použil obvyklé oslovení. Vzápětí se toho slova sám lekl. „Tak si dám stejné množství českého čerstvého mléka.“ „Prosím. Ale cena je stejná. Vodu, mléko, džusy, zeleninové šťávy i čaj podáváme za stejnou cenu. I petrolej, když je potřeba.“ Manželka vládního rady si v klidu zaznamenala úplně novou informaci, rozhodla se velkoryse přejít nejapný číšníkův vtíp a zeptala se: „Když zaplníte odpadkový koš, kam se to vyváží?“ Číšník si ještě jednou prohlédl celkový zjev aktivistky Prostého života, pokýval hlavou nad jejím umaštěným zápisníčkem a dospěl k nezvratnému názoru, že před ním sedí nebezpečný živel; nějaká směs anarchizmu, ekogizmu, volnomyšlenkářství a pravděpodobně i zakukleného bolševizmu. Proto pokračoval v duchu poučení z několikrát absolvované služební instruktáže: „Kam se to vyváží? Do prdele, paní, do prdele. Přesně tam, kam vás teď pošle naše ochranka.“ A zmáčkl malé bezpečnostní tlačítko v kapse své brokátové vestičky. Hanička na nic nečekala, a když vybíhala ven, roztočila za sebou hlavní turniket tak, že zadýchaný agent musel setrvačnou hmotu pracně brzdit skoro minutu, aby se dostal ven. Ale venku bylo k vidění jen krásné, i když trochu chladné léto.

Tak tohle nevyšlo, jsou zákeřní jak Hitler! Hanička se rozmýšlela, jestli by její dosavadní práce zatím vládě nestačila, nebo jestli má pokračovat podle připraveného plánu. Na hotel si stejně budou muset posvítit nějak jinak!

Další bod v jejím notýsku nesl název Autobusové nádraží. Byla tu v poslední době mnohokrát, členové Prostého života nejezdili na pražská shromáždění auty a často si žádali, aby je u autobusu někdo čekal, protože by se jinak – jako venkovští balíci – prostě ztratili. Nejhorší byli Jihočeši. Jednak si nikdy nekoupili ani nejlacinější plán hlavního města, protože takovou útratu pokládali za mrhání finančními prostředky, jednak si nekupovali ani místenky a následkem čtyřhodinového stání v autobusu jim tak ztuhly nohy a brněly je, že okamžitě po příjezdu vyžadovali od Haničky, aby jim – za své – koupila jedinou účinnou medicínu, párek v rohlíku. V Budějovicích, Třeboni nebo Krumlově by to nepodali ani celoživotnímu nepříteli.

Tihle příznivci z kraje rybníků, lesů a vkladních knížek se velice rozzlobili, když zjistili, že na autobusovém nádraží se platí i za informace. Mockrát to zkoušeli a vždy dopadli stejně. Každá z autobusových společností měla jiné barvy vozů, jiné ceny jízdného, jejich personál nosil jiné uniformy. Každá disponovala svým informačním okénkem, šířila směrem k veřejnosti vyzdobené prospekty a fotografie usměvavých cestovatelů. Všechny ovšem měly promyšlený postup, jak se vypořádat s otázkami cestujících:

„Dobrý den, kdy jede autobus do Strakonic?“ „V osm deset. Dostanu pět korun.“ Žadatel zakroutil hlavou, ale zaplatil. „Je to na místenky?“ „Je. Dostanu pět korun.“ Žadatel už trochu zaváhal, ale většinou zaplatil. „Nejede něco později?“ „Ne. Dostanu pět korun.“ Žadatel se rozzlobil a zařval: „Kulový! Radši pojedu vlakem!“ „Vlak jede ve tři. Dostanu pět korun.“ Žadatel si odplivl a šel k vedlejšímu okénku, kde je čekala půvabná dívka od konkurence. „Kdy jede autobus do Strakonic?“ „Náš skvěle vybavený, klimatizovaný autobus s promítáním komedií a kreslených pohádek jede v deset dvacet. Dostanu pět korun.“

Není divu, že spořiví členové Prostého života z jižních Čech inspirovali Haničku k zápisu autobusového terminálu do její soukromé a průběžně aktualizované Bílé knihy nezbytných vládních kroků. A protože i dnes si ověřila dávelskou praxi informátorů, legalizova-



nou nenápadnou cedulkou u vchodu – Informace o odjezdech, příjezdech, jízděm a dalších službách jsou placeny jednotnou taxou 5 Kč –, nemusela ztrácet čas a spěchala k dalšímu kritickému bodu, který pracovně nazvala Státní duchovní podvod.

Jen pár stanic tramvají od autobusového nádraží se ve sportovní hale občas scházeli zastánci Prostého života, aby si přátelsky popovídali o významu pohanky, vyměnili si recepty na čochková jídla, zacyvičili si staré sokolské sestavy, případně někdo názorně předvedl, jak se dá nacpat slamník původním materiálem, aby poskytl zdravější a pohodlnější spánek než všechny ty řezané molitany, pružné rošty a polohovací hejblata za tisíce.

Bývala to moc pěkná setkání, plná družnosti, upřímnosti a nezištné pomoci. Prostý život fungoval jako ostrůvek bezelstného lidství, obětavého bratrství a otevřených srdcí, přesně tak, jak život starých Čechů popisovaly dávné kroniky i spisy autora nejváženějšího, Aloise Jiráska.

Jen jednou se Hanička spletla a pozvala své druhy a družky do haly o hodinu dříve. Bylo to nepříjemné, ale nemohla lidi ze všech koutů republiky poslat pryč, nemohla je vypustit na hodinu do nepřátelského města plného laciných sklíčků, hanbinců, řvoucích turistů, předražných restaurací a další špíny prosperující Prahy. Domluvila se tedy se správcem, že přátelé Prostého života si tiše zalezou na balkony a jako myšky budou meditovat nad rozdanou příručkou Slovánská pravda a její obránci.

Řečeno slovy starých pověstí – tak se i stalo.

V sále se zatím děly věci zvláštní – začalo představení programu Umění vzdorovat – umění manažera.

Několik stovek pěkně oblečených, načesaných a voňavých lidiček se posadilo do vyrovnaných řad a většina jich na kolenou rozložila laptopy.

Na pódium vstoupil podivně oblečený muž, spíše lesní strašidlo. Za ruku vedl podivného mladíka v černém trikotu s křiklavě bíle namalovaným obličejem.

Lesní duch zařval: „Jak vzdorovat smrti. Díl první.“

Trikot si lehl a rozedranec se k němu sklonil. „Řediteli, zlatíčko, co se stalo? Co tě bolí, cukříčku, probuď se, jsme tady, my ti pomůžeme. Řediteli, přece to není pravda, řekni, no, přece je naděje, řekni jen slovíčko, jen pohni pusinečkou, no, probuď se!“

Pak se špinavec rozplácl údajnému nebožtíkovi na hrudníku, a kdyby nebyl mrtvý, určitě by ho udusil.

Plakal opravdu jako na pohřbu. Pak vyskočil a začal vyndávat z nějaké barevné mošny strašlivě páchnoucí byliny, jakési kopřivy nebo bodláky, co rostly v prasečím chlívku.

Jednu lodyhu přelomil napůl a bledé tváři zasadil kus do každého ucha.

Poté zvedl ruce ke křišťálovému lustru a příšerně zašišlal. Jeho deformovaná čelist vytvářela příšernou artikulaci:

„Vládče všehomíra, stůj! Stůj a své sto sáhů dlouhé osmiprsté paže zatím ukvyj!“

Sál mlčel a zíral. Členové Prostého života také.

Strašidlo pokračovalo, až se velký lustr roztrásl:

„Volám ducha Krobi, ducha Zobi a ducha Nedobi. Duchové dobří, duchové zlí, duchové profřední! Volám vás k poradě. Volám vás, abyste vuátili, co neprávem chcete držet. Vraťte tomuto nebohému elementu sluch, zuak, cit, chuť, hybnost a vše, co mu patří. Poslední výzva, jinak vás na tisíc let proměním na černé kameny v údolí Velkých ofsesů!“

Dál bylo ticho, ale kouzlo nepochybně začínalo účinkovat, neboť kouzelník si přiložil ruku k uchu a někteří posluchači také!

„Kdo se neprávem pokouší o tento nebohý element, je proměněn na kámen. Kámen, slyíš, Krobi, slyíš Zobi, slyíš Nedobi? Kámen mrtvý, černý, nehybný, bezmocný. Stokrát obejdu nebohého, a když se duchu nepodrobíš, jsi kámen! Už jsem obešel třikrát a čekám!“

Kroužil kolem ležícího muže, vztahoval upatlané ruce a najednou utrousil k obecnstvu:



„Chcíplej ředitel, to nemusí špatný, co? Co říkáte?“

„Nemusí!“

Ohlas byl docela silný.

„Jo, vypadal docela dobře, ale lepší bude postoupit na jeho pozici, ne?“

„Bude.“

Ještě silnější ohlas. Odporný mužik kroužil dál.

„A byty máte pfece koupený, ne?“

„Na hypotéky!“

Teď už odpovídal celý sál.

„Takže by povýšení bodlo!“

Kroužil dál a opatrně překračoval lodyhy v nebožtíkových uších.

„Peníze, které jste vydělali bokem, nikam nehlaste! Mají vládní úředníci nějaký příspěvek na pohřeb?“

„Nevíme.“

Kroužil dál, ruce už mu poklesávaly, ale přesto je znovu zvedl. A zase zařval:

„Už kameníte, už kameníte! Devadesátkrát jsem obešel element a vy mlčíte!“

Magor pěkně balamutil. Obkroužil tělo sotva dvacetkrát, ale třeba mají duchové jiné počty.

„Měl kartu? Máte přístup k jeho kontu?“

„Kartu měl, přístup nemáme!“

„To je špatný, to je špatný. Tak se nezdržujeme. Stačí, když jsme viděli, že to nebyla fáma. Dneska a v téhle zemi nemůžeš vězit ani smrti.“

Spustil ruce a zazpíval jako farní sbor: „Jen kamení, kamení, kamení. Na tisíce let špatné znamení. Má kletba z nebe pramení!“

Bleskově vytáhl figurantovi kopřivy z uší, strčil je do kabely a byl pryč.

Potlesk byl strhující. Údajná mrtvola se zvedla, oprášila trikot a hluboce se klaněla. Pak řekla: „Přátelé, nyní si ukážeme, jak na stejnou situaci reagujeme, když obětí je nikoliv nadřizený, ale podřizený.“

Pro život ve státní správě je taková příprava neocenitelná. Nezapomeňte, že jen připravený člověk dobře slouží lidu!“

Hanička se dívala po svých ovečkách a viděla hrůzu, která jim kapala z očí. Lehce rukou naznačila, aby se vytratili, a byla ráda, že poslechli.

V předsálí všichni mlčeli. Nemohli se vzpamatovat. Hanička, aby zahladila popletenou pozvánku, se vydala k velké vývěsce s rozpisem programu.

Na příslušném řádku našla: Kurz kreativity pracovníků státní správy. Pořádá Úřad vlády České republiky.

Dnes to je přesně týden a podle rozpisu má lesní divoch zase řídit. To bude Karla i celou vládu určitě zajímat!

Bohužel bylo zavřeno, nějaká porucha vody. Ale správce jí ochotně otevřel a na vývěsce ukázal, že kurzy pokračují, ba dokonce na každý týden kdosi přiojednal ještě další lekci. A rozpočet byl zdvojnásoben.

„Celý to teď vede nějaká Italka, furt sem leze a kontroluje. Počkejte, jak vona se jmenuje..., v životě sem takový méno neslyšel. Tady to je: nějaká Giovanna Capallini. Česky mluví jako Turek a dělá pro vládu!“

Byla spokojená, do zápisníčku přibyla další důležitá poznámka. Zbývala poslední zastávka, pro vládu možná nejdůležitější.

Hotové peníze na ulici. Poklad. Příspěvek ke státnímu rozpočtu. Příklad pozitivního, konstruktivního a vlasteneckého přístupu Prostého života k potřebám republiky.

Stačilo pár stanic tramvají a byla na místě. Opuštěné slepé koleje kousek od středu města. Říkalo se tomu nákladové nádraží, ale klidně by se to mohlo jmenovat kopřivová plantáž, pohřebiště dalekých cest, slepé rameno vyschlé řeky, i když nejvýstižnější by bylo urnový háj nákladních vagonů státních drah.

Specialisté Prostého života – sdružení mělo odborníky skoro na všechno: strojaře, chemiky, švadleny, rostlinné i živočišné zemědělce,



včetně inseminátorů, truhláře i papírníky, deratizátory i cukráře – celý areál nenápadně obešli, spočítali koleje, vagony i ostatní haraburdí a hlásili Haničce: kdyby se to prodalo jen na šrot, minimálně dvě stě milionů. Bez ceny pozemku. S ní by mohlo jít o miliardy.

Hanička se potřebovala jen ujistit, že vše je na svém místě, že před nástupem nové vlády někdo nezačal dělat pořádek. Nezačal, stejně tak jako jinde.

Teď šla letním dnem domů pěšky. Má pro Káju miliony, možná miliardy; má několik jasných námětů na zlepšení veřejné morálky, dále velký doutnající skandál bývalého ministra, který skladuje hotelové odpady v gotických sklepeních pod hotelem, a ještě Státní duchovní podvod za státní peníze! Za jeden den možná udělala víc než ministři, kteří se teprve rozkoukávají po svých nových úřadech a učí se telefonovat!

Hanička měla pravdu, první zasedání nové vlády připomínalo nástup skautů k budování stanového tábora. Velmi mnoho úkolů dostal i Karel. Všechny si zapsal a neprotestoval. Věděl, že všechno zvládne, pokud nenápadně, ale důsledně zavede Karlíčkův systém, to znamená založí barevně označené hromádky všech písemných materiálů a od prvního dne bude pečlivě dbát, aby mu v nich nikdo nehrabal. Trochu překvapil tajemnici Procházkovou, když si vyžádal sadu barevných samolepicích papírků a jinak nic. Trochu překvapil i sám sebe, když si poprvé přečetl Předsedův jmenovací dekret, v němž se vedle jeho jména objevila dvě důležitá slova – vládní rada.

Trochu pak doma překvapil i Haničku, neboť si nechtěl poslechnout její objevy, ale vzal její pracně vyplněný zápisníček, bez nahlédnutí ho strčil do své tašky a řekl: „Uměla bys být vášnivá? Jsem přece poradcem Předsedy!“

3.

Poradce předsedy vlády Karel H. se těšil na hezký den. Zasedání sněmovny začalo už brzy ráno a to znamenalo, že všichni

ministři i Předseda vlády jsou ve svých lavicích, naslouchají poslancům a myslí si o nich, že větší idioty nikdo nikdy neviděl. Také to znamenalo, že Úřad vlády, rozlehlá budova na vltavském nábřeží, je plný klidu a soustředěné práce. A že to byla a je práce!

Například Karlova kancelář, kde stál nejen jeho stůl, ale i dlouhé nízké regály, sloužila jako třídirna a pohotovostní úložna materiálů pro zasedání vlády. Byla to jeho zásluha, jeho koncepce a pýcha. Přesně srovnané balíčky, komínky s důvodovými zprávami, barevně oddělené rozpočtové nároky, návrhy usnesení, přílohy, vládní návrhy zákonů i jejich definitivní verze. Pohádka, pohádka! Chceš nařízení vlády o myslivecké strážní? Chceš usnesení, kterým se mění nejmenší dovolená šířka chodníků v městech nad deset tisíc obyvatel? Chceš návrh a pak definitivní znění zákona o kulturním vyžití vězňů? Chceš nařízení o vodoměrech, slepičím moru, barvě tramvají, cenách léků proti škytavce, evropské směrnici o velikosti bot, mezinárodní smlouvu o ponorkách, doporučení prezidentovi vyznamenat Svaz jednorukých, chceš rozhodnutí o zrušení pomníku Bdělé komsomolky v Chomutově nebo schválenou mezistátní dohodu s Polskem o posunutí hraničního kamene číslo sedmdesát šest o tři metry?

Toto je vláda, to je její usilovná práce, každodenní důsledná správa společnosti.

Než ještě před volbami nastoupil Karel jako poradce u Předsedy, byla tahle nejdůležitější agenda ve stejném stavu jako evidence šroubů, matek, vrutů, podložek a dalšího materiálu ve skladech Správy státních rezerv, když tam přišel. Někdo by řekl – nepořádek. Ovšem náš hrdina měl už tehdy jasno: chyběl promyšlený systém. A tomu systému začali u šroubků i tady na vládě říkat Karlíčkův. Jeho autor totiž pochopil, vymyslel, zařídil a bedlivě střežil princip vidění. Ne vědění, ale vidění. Samozřejmě jiné vidění než v televizi, kde si můžou všelijak nastříhat a slepit obrázky, na počítačích vykouzlit postavičky, napodobit různé hlasy. Víme dobře, že to dělají i ve zprávách.

Karlíčkův vynález spočíval ve vidění na vlastní oči.



Když na jeho bývalém působišti neviděla kontrola shora pečlivě označené bedny, krabice, krabičky a pytlíčky se spojovacím materiálem, měl pocit, že mu nadřízené orgány nevěří. To bylo horší než zaražené prémie, horší než důtka v osobním spisu. Člověk poznamenaný nedůvěrou nadřízených orgánů představoval v jeho očích totéž co masový vrah. Tato představa byla správná a vyzkoušená, protože v dobách reálného socialismu se občanovi mohlo stát leccos, například mohl propadnout nadměrnému pití, bít manželku nebo krást v továrně nerezové trubky na plot kolem chaty, přičemž nic nevadilo, pokud se prohřešky neproměnily v nedůvěru vyšších orgánů.

Každá situace se totiž dala posoudit ze dvou pohledů. Shovívavě – soudruh sice trochu chlastá, ale kde a s kým? Se spolupracovníky, s obětavým kolektivem, který vždycky plní plán! Takže je co slavit! Soudruh prý mlátí ženu? Ale jděte, není ona dcerou nějakého kulaka nebo dokonce pravicového oportunisty z Dubčekových časů? Ať je ráda, že ji neopustil!

Co říkáte? Že soudruh krade materiál? Tenhle obětavý dřič, místopředseda stranické organizace a iniciátor mnoha závazků k významným výročím? Angažovaný soudruh prý krade? Na co a na ko-ho tím chcete zaútočit? Narušit vysokou morální autoritu strany?

Existoval pochopitelně i druhý pohled – chlastají a ještě pomlou-vají kdeco! Ví vůbec někdo, o čem v té hospodě vykládají! Co je to za lidi? Je tam někdo z našich? Bije ženu? Obětavou členku brigády socialistické práce? Vyznamenanou samotným soudruhem ministrem k MDŽ? Jako kdyby bil nás! A my, soudruzi, my se bít nenecháme! Naše pěst je tvrdá! Krade? Už to ví Bezpečnost? Co ukradl? Nerez! A k čemu potřebujeme nerez? Především pro obrannou výrobu! Každá krádež tohoto materiálu je nejen škoda, ale ohrožení bezpečnosti republiky. Je to sabotáž ve prospěch nepřítel! Co čeká sabotéry? Jasně?

Tak v praxi vypadala nedůvěra a její důsledky.

Když členové vlády před několika dny poprvé uviděli dokonalé stohy papírů se svou vlastní namáhavou prací, měli jistotu. Jejich

veřejně prospěšná dřina hmatatelně existuje! A jejich jistota znamenala důvěru v Karla, důvěru celé vlády v jednoho člověka! Ten mohl být spokojený. Kdyby se dělo kdovíco, kdyby nějakí samozvanci vytáhli lidi do ulic, kdyby cizí moc tlačila na vládu milionem hlavních, kdyby nešel proud, protože zavřeli Temelín, kdyby se neurodilo nebo v červenci napadlo pět metrů sněhu, kdyby dokonce vážně onemocněl prezident republiky, vláda mohla otevřít tuto kancelář, ukázat všem tu pečlivě roztríděnou práci a říct: „My že se nestaráme, my nedřeme, my nevládneme k prospěchu národa?“ Všichni by viděli, a jak se říká: lepší jednou vidět než stokrát slyšet.

Karlíčkův systém uzemnil také všechny teoretiky a praktiky počítačů, internetu a jiných novot. Jistě, každý si mohl kliknout a viděl na monitoru celou státní agendu. Ale co viděl? Viděl jednu, maximálně dvě stránky. A zastavme se třeba u nařízení vlády o dani z chovu drobného hospodářského zvířectva mimo podnikatelský sektor! Jednak mělo stránek šest, ale ještě skoro sto stran důvodové zprávy. Ministr zemědělství návrh složitě připravoval, makalo na tom deset lidí dva roky. Ministr financí podklady třikrát vrátil s rozbohem ředitelů tří sekcí. Ministr průmyslu dal vypracovat rozklad, jak se nařízení dotýká živnostenského zákona a podnikání vůbec. Na šestnácti stránkách perfektně prokázal, že nijak. Ministryně kultury upozornila na chov pávů na zámcích a připojila pěknou studii o vlivu břidličných střech na paví populaci. Ministr obrany se na pouhých pěti stranách ptal, zda vojenské újezdy mohou chovat kachny pro vlastní kuchyň a kdo by tomu měl velet. Ministryně práce zpochybnila ve velmi odborném pojednání za pomoci šesti profesorů právnických fakult, z nichž jeden byl zároveň místopředseda Svazu chovatelů činčil, nárok započítání výnosů z prodeje bagounů do základů starobního důchodu. A to ani nepřipomínáme, co napsal ministr vnitra o možném zneužívání poštovních holubů mezinárodní sítí teroristů.

To se musí vidět najednou, ne na nějakém monitoru. Předseda si ce už na prvním zasedání poznamenal, že v době, kdy budou mít lidi vlády plné zuby, budou srovnané komínky papírů sloužit jako



štokrle u šibenic, ale to byl, je a bude jediný moment, kdy s ním Karel nesouhlasil.

Teď si zase jako milionkrát v posledních dnech říkal: „Není můj systém úžasný? Je. A zasloužil bych si stejně úžasnou odměnu, ne jen pár tisícovek, co mi dali? Neměl bych dostat miliony, když se ještě větší částky právě v téhle budově vyhazují na dost sporné pítomosti, jako třeba spalování krav a slepic při sebemenším podezření na nějakou infekci?“ Uznal by někdo, že Karlíčkův systém má cenu miliard, tudíž jedno procento by mohlo přistát i u autora? A i kdyby mělo přistát, potřebuje on miliony?

Neomylně zamířil k hromádce sedm, kde modrá a žlutá záložka označovaly odložené usnesení o účasti premiéra na mezinárodním kongresu filozofů v Praze. Dluh po Velkém Rudovi! A nejen proto pěkná polízanice. Normálně se schvalují body jeden za druhým, Předseda většinou jenom do zápisu štekne „schváleno, schváleno“, protože celou tu agendu v podstatě nenávidí. Dodnes nechápe, proč se vláda musí zabývat ochranou chřástala zpěvavého v Kotěhůlkách nebo poloměrem zatáček na dálnicích, a tak si občas před ministry uleví: „Jaká škoda, že jsme vyhráli! Velký Ruda na kongresu filozofů! Doufám, že se k němu přidáte, když se dokážete tvářit vážně nad návrhem zákona o velikosti koblih. Už jste se přidali?“

Stejně se zeptal ministryně školství. Všichni jí říkali Jedovka, protože neustále mýtila z učebnic, učitelů i školních nástěnek jedovaté býlí bolševizmu, ateizmu, drogizmu, alkoholizmu, promiskuity, neúcty ke stáří, nechutenství ve školních jídelnách, pohlavní výchovy i takzvaných nechutných knih, jako byl Máchův *Máj* nebo Švejk. Teď začala blekotat něco o postmoderních tendencích a Českomoravské unii znalců všedního dne. Předseda, který prozřetelně jen málokdy nahlížel do podkladů, mimo státního rozpočtu a mezinárodních smluv, je snad ani nečetl, poslepu sáhl do důvodové zprávy a dramaticky deklamoval:

„Tomu, že metanarativní legitimizační dispozitiv se stal přežitkem, odpovídá zejména krize metafyzické filozofie a krize univerzitní instituce, která na ní byla závislá. Strana devadesát osm, paní kole-

gyně, a dále. Duch sebereflektujícího se odcizení, přející si převést své vlastní vyčlenění jako jistou formu čistoty, se usilovně snaží vylíčit svět v co nejhorší podobě. Strana sto dvacet čtyři. Takže já mám mluvit k duchu odcizení, když se legitimizační dispozitiv stal přežitkem? A co vy? Nejste náhodou starší sestra Věstonické venuše?“ Ministryně zamrkala a se slzami v očích pípala: „Ale, pane předsedo, mezinárodní kongres, poprvé se takové kapacity sejdou v Praze!“

Předseda vzal do svých štíhlých a vždy běloskvoucích rukou celý balík z ministerstva školství, zvedl jej nad hlavu a tak s ním uhodil o stůl před sebou, že z protější stěny spadl dvoumetrový obraz Masaryka na koni v Ivančicích.

„Aby bylo jasno, paní kolegyně i vy ostatní. Nechci vypadat jako primitiv, ale když slyším o postmoderní filozofii a jiných výplodech rumburaků a jezinek – to nemyslím na zde přítomnou ministryni národní kultivace –, přemýšlím, jak se zachovat. Budto si staromilsky zoufat v tichu domova, nebo nabrat odvalu k velkému slovu. Já ji nabral dnes ráno spolu s kalíškem vynikající meruňkovice ze Znojma, kde mimo ordinaci místního psychiatra o postmodernizmu ještě nikdo neslyšel. Tedy odvážně říkám: Hovno!“

Trosky obrazu zapraskaly, totálně se rozpadly a zhroutily se pod nohy tajemnice Procházkové, která poprvé v životě nevěděla, co dát do zápisu.

„Říkám hovno a je úplně jedno, jestli leží uprostřed Malostranského náměstí nebo plave v obrovské čističce. Hovno má svého původce, své jméno, své příčiny i následky. Technicky je stejné od staroegyptských říší po dnešek. A já trvám na tom, že musí zůstat samo sebou i nadále. Nadcházející kongres přivede do naší vlasti několik kategorií filozofů.

První vidí hovno v souvislostech.

Druzí tvrdí, že souvislosti existovaly už před hovnem.

Třetí říkají, že souvislosti budou existovat i po něm.

